

Mikko Numminen

Loppuraportti

Investigative Journalism Summer Course 2012, Columbia University

Taustaksi

Osallistuin Helsingin Sanomien säätiön stipendiaattina New Yorkin Columbia Universityn tutkivaa journalismia käsittelevälle kurssille 9.-27.7.2012. Toimin työssäni aikakauslehti *Imagen* päätoimittajana, ja näin etukäteen kurssin ainutkertaisena mahdollisuutena kerryttää osaamistani niin editoijana kuin kirjoittavana toimittajana.

Odotukset olivat korkealla, onhan Columbia University maailman arvostetuimpia journalistikouluja. Mutta myös kurssin aihe innosti: uskon tutkivan journalismin tarjoavan suurelta osin vastauksen siihen kysymykseen, kuinka laatu-aikakauslehti voi säilyä median murroksessa kilpailukykyisenä ja kiinnostavana.

Kuinka odotukset täyttyivät? Kolmen viikon kurssin kaikki luennot olivat luottamuksellisia, eikä niiden sisältöä ole siksi mahdollista raportoida edes ylimalkaisesti. Pyrin seuraavissa tekstikappaleissa jäsentämään kurssin antia henkilökohtaisella tasolla: mitä sain irti.

Kurssin rakenne

Ensimmäistä kertaa järjestetty kurssi koostui pääosin yksittäisistä luennoista, joita pitivät niin Columbia Universityn henkilökunta kuin nimekäs lista vierailijoita mm. New York Timesin, Thomson Reutersin ja ProPublican toimituksista. Luennot oli jäsenneilty kolmen viikon ajalle seuraavasti.

1. Viikko: perusteet (mm. tutkivan journalismin historia ja nykyisyys, terminologia, hypoteesin rakentaminen, sähköinen tiedonhaku, haastattelutekniikat ja jutturungon laatiminen).
2. Viikko: tietojenkäsittely, visualisointi ja paketointi (mm. Exelin journalistinen käyttö, julkisuuslainsäädäntö, datajournalismi, tarinankerronnan narratiivisuus, informaation visualisointi ja faktantarkistus).
3. Viikko: laki ja etiikka sekä tulevaisuudenhaasteet (mm. toimittajan vastuu, tietoturva, sosiaalinen media ja tutkivan journalismin rahoitus).

Tämän lisäksi olennainen osa kurssia oli workshop-tyyppinen työskentely. Kunkin osallistujan tuli ilmoittaa ennen kurssin alkamista aihe, josta hän on tekemässä juttua kurssin päätyttyä. Kurssin aikana juttuideasta hiottiin jutturunko ja myyntispiikki. Ajatuksena oli hyödyntää luentojen tarjoamia välineitä ja ajatuksia käytännössä.

Kurssin sisällön arviointia

Kuten edellä kerrotusta huomaa, kurssin sisältö oli varsin laaja – varsinkin kun ottaa huomioon sen, että kyse oli vain kolmesta viikosta. Tämä olisi saattanut johtaa pinnallisuuteen. Monipuolisuus osoittautui kuitenkin kurssin vahvuudeksi.

Luennot olivat pääosin käytännönläheisiä ja inspiroivia. Esimerkiksi haastattelutekniikkaa, faktantarkistusta ja journalistin etiikkaa käsiteltiin poikkeuksellisen oivaltavasti ja ryhmää osallistaen. Myös perinteisemmät ”case studyt”, joissa puhumaan tulleet tutkivat journalistit avasivat työtään konkreettisten juttujen tekoprosessien kautta, olivat onnistuneita. Niissä pystyttiin hyödyntämään kurssin luottamuksellista henkeä ja esimerkiksi käsittelemään myös esimerkiksi henkisiä paineita, jotka liittyvät pitkiin työprosesseihin.

Kurssin rakenne huomioi alan murroksen omistamalla aikaa datajournalismille, mikä avaa uusia mahdollisuuksia tehdä tutkivasta journalismista kiinnostavaa ja yleisöä palvelevaa. Perinteisen laajan artikkelin vaihtoehtona voi olla myös oivaltava datan visualisointi. Nettisivuille rakennettu tietokanta auttaa lukijaa jatkamaan siitä, mihin juttu jäi, ja löytämään ne asiat, jotka ovat merkityksellisiä juuri hänelle.

Kurssin workshop-osuus osoittautui hieman toisteiseksi – jo ennen kurssia lähetettyä juttuideaa hiottiin useaan otteeseen yhä paremmaksi. Kenties tämän rinnalla olisi voitu myös työstää uusia ja vaihtoehtoisia ideoita kurssin luentojen innoittamana. Palaute ja keskustelu olivat kuitenkin jo itsessään antoisia, ja erityisen kiinnostavaa oli nähdä, kuinka kurssilaisten juttuideoita viimeisellä viikolla ruotineet ProPublican ja New York Timesin esimiehet tekivät työtään käytännössä.

Yhteenvetoa

Kolmen viikon kurssi Columbia Universityssä oli intensiivinen elämys, jonka anti ulottuu paljon itse kurssia pidemmälle. Kurssi tarjosi välineitä jokapäiväiseen journalistiseen työhön niin kirjoittajana kuin editoijana, mutta myös ruokki kunnianhimoa: se kannusti ajattelemaan isommin ja vaatimaan itseltä enemmän. Samalla se tarjosi mahdollisuuden verkottua luennoitsijoiden ja kurssin osallistujien kanssa. Useat luennoitsijat näkivät tutkivien journalistien kansainvälisen yhteistyön olevan jatkossa yhä tärkeämpää, ja juuri tätä kurssi omalta osaltaan edisti.

Kurssi ylitti odotukset, ja toivon, että kollegoillani on mahdollisuus kokea vastaavaa myös tulevaisuudessa. Suosittelen Helsingin Sanomain säätiölle yhteistyön jatkamista.

13.8.2012